

39259

E

Mag. St. Dr.

P

Feol. 303

Montecatini And. Com. Oratio coram

Sanctissimis D. N. Urbano VIII.

in publico Consistorio habita 20 Martii
1617.

ORATIO
COMITIS ANTONII
MONTECATINI

Consistorialis Aulæ Aduocati,
CORAM SANCTISSIMO D. N.
VRBANO OCTAVO

In publico Consistorio supplicantis:

PRO BEATO

ANDREA CORSINO
CARMELITA,
& FESVLANO EPISCOPO,

In Sanctorum numerum referendo:

Habita

Die XX. Martij, MDC. XXIX.

Superiorum permisso.

206.

39259

T. L.

ORATIO.

DIVINÆ voluptatis hortus Ecclesia, quem Tu ritè claudis & aperis, Beatissime Pater, ver agit perpetuum, quia semper habet suaviter adspirantem Fauonium, æternæ Spiritum veritatis. Quòd si Christiani per ònes partes Imperij iugiter vernat florulenta scœcunditas: Florentiæ præsertim non semel, seculorum decursu labentium, florida sanctimonia germinavit. vt laudum omnium genere florens vrbs; hoc etiam haberet omen in nomine: quòd integerrimæ vitæ flores parturiret, qui conferrentur in terris; transferrentur in cælum. Ex his vnum hìc ego præ cæteris Sanctitati Vestrę propono, Beatissimum virum **ANDREAM CORSINVM** Carmelitam olim, & Fesulanum Episcopum; vt eum florem Sanctitas Vestra, si dignum iudicauerit, humano generi non tam odorandum proferat, quàm adorandum. Quamquam qui bonus odor est Christi, dum virtutis fragrantiam spargit, honorem colligit venerationis. Liceat igitur mihi per Maiestatem istam, quæ Vicaria Diuinitatis deterreret omnino dicentem, nisi magni peñtoris hospite humanitate mitigaretur: liceat inquam res ab Andrea sanctè gestas nō exornare oratoriè, sed historicè enarrare. Magnarum quippe virtutum sola commemoratio, solet esse luculenta laudatio.

Florentiæ, in Etruscarum vrbium flore, Italiæ quæ horto

amoenissimo de nobilissima stirpe Corsina ortum duxit Andreas, natus anno à Virginis partu, Millesimo trecentesimo primo. Neque immerito Corsinam familiam nobilissimam appellauit, quæ iam inde ab anno salutis ducentesimo octogesimo secundo supra millesimum, supremos Florentiæ Magistratus frequenter administravit: quæ in grauissimis bellis optimos Florentinæ Reipublicæ suppeditauiit Duces: ex qua prudentissimi prodire ad maximos quosque Principes Legati: quæ demum huic Sanctissimo Christianæ Reipubl. Senatui Petrum Corsinum obtulit, Florentinum prius Episcopum, deinde purpuratos inter Patres adnumeratum. Ex hac igitur vetustissima progeniæ flos ille sanctimonix suum derivauit genus. Quamquam de cælo verius originem duxisse dici potest, qui ab effatis parentibus Nicolao, & Peregrina, effusus in Cælum precibus, & Cælestis Reginæ beneficio impetratus fuit. Habuit hoc ipse decus commune cum alijs, vel sanctitate, vel alia quauis egregia laude præstantibus, vt hominū precibus, & maximè Virginis beneficio nasceretur.

Verum, ô breues humani veris illecebras! Flos ille satus precibus, lacrymis irrigatus, sub sydere Virginis ortus, iuuentutis misera, sed non mira calamitate, facile degenerauit in spinas: quæ tam acriter parentum animos pupugerunt, vt viam inierint omnem, quæ procliues, in malum vnici filij mores ad bonam frugem reuocarent. Sed hæc mutatio Dexteræ tantum Exceli reservabatur: quia nimirum virtutum nobis ipsi fabri sumus, virtutum Artifex Deus est. Ergo contemnenti salutaria parentum monita iuueni subirata aliquando Peregrina Mater: Tu scilicet, ad eum ait, execrabilis ille lupus es, quem ego quondam me parere somniaui. Ad hanc Andreas vocem diuinitus animatam exterrefactus, quid illud esset somnij, præter solitum mansuere demisseque percunctatur. Cui Mater: Vt te filium verè lacrymarum, ac
votorum,

votorum, ab vteri sterilitate negatum, à Dei Magnæq; Vir-
ginis benignitate impetraremus, religiosa sponsione promul-
imus, primitium ventris mei fructum Principi rerum, eius-
que Parenti sanctissimæ dicatum iri; sequutus est ratum vo-
tum foelix euentus. Verùm paulò antequam edereris in lu-
cem; ego somno correpta visa mihi fui per quietem non ho-
minem eniti partu, sed ferocem aspectu lupum, qui tamen
postea Templum ingressus, in candidissimum conuersus est
Agnum. Utinam quēadmodum somnū principiū hactenus,
ita finis verus in posterum comprobaretur. Pene-
trarunt amantissimæ parentis hæc non verba, sed tela diuino diri-
gente consilio, cor filij iam doloris, mox gaudij, Nouę com-
pos mentis Andreas in se reuersus, antea actæ vitæ idem reus,
accusator, & iudex, ad animi Tribunal causam cœpit orare.
Postero verò die Carmelitanæ familiæ Templum adit. ibi
Dei Parentis ad Aram prouolutus in genua, supplices tendit
manus, rorantibus oculis veniam exposcit, atque ad supre-
mum Iudicem patrociniū Virginis efficax obtestatur. Au-
diuit Benignissima Parens orantis preces: respexit lacrymas
pœnitentis: neq; solū veniæ spēm, sed etiam nouam An-
dræ mentem impetrauit à Filio præpotente. Discedit iuue-
nis inde spei securus, animi certus: Prouincialem sacri eius
Ordinis enixè rogat, vt se Dei, ac Virginis Matris famulorū
cooptet in numerum. Defertur id ad parentes: quibus pro-
pterea vehementer lætantibus, vltroq; iam deuotum pignus
offerentibus, Carmelitanæ familiæ dat nomen Andreas: aut
potius flos hic iam delibatus è spinis, in amœnissimo Car-
meli vertice collocatur. Et sapienter ille quidem hanc sibi
præ cæteris Religiosam familiam selegit, quæ tum originis
antiquitate, quam vel ab ipsis Prophetis Helia atque Heliseo
reperit, tum Instituti integerrimi sanctitate, tum Illustrum vi-
ta do-

ta doctrinaque Virorum copia in Christiana Repub, floruit
semper, ac magis magisque floret in dies.

In hoc amœnissimo laudum eximiarum horto, quam ille
protulit virtutum variarum pulchritudinem ! quantum vindi-
que sparsit odorem sanctimonie ! quam inusitate fuit aspici-
entibus vel admirationi, vel voluptati ! Admirabilem se pla-
nè præbuit in ea præsertim tenacitate propositi, quam arti-
bus malignis, ac fraudibus frustra tentatus ostendit. Ad spiri-
tus antiquos infringendos, vilissimis quibusque ministerijs po-
nebat Andreas rudimenta tyrocinij sui. Cum igitur aliquan-
do sanitoris officio fungeretur : ecce tibi nobilis quidam Ci-
uis, eius consanguineus, homo sanè carnis, & sanguinis ; siue
vt alij crediderunt, humano sub aspectu teterrimus humani
generis hostis. Is Andream vbi vidit ignobili munere occu-
patus, extenuata facie, pannosis vestibus ; medius admira-
tionem inter, atque indignationem : Ita ne verò, inquit, An-
dreas Corsinus hic est, iuuenum paulò ante flos, & splendor
Florentinæ nobilitatis ? huc illa recidit apud omnes gratia sin-
gularis ? huc illa gloria ? O miserum iuuenem falsa quadam
opinionem deceptum ! ô mentem serò, sed frustra redituram
in se ! Quid tuorum annorum flori cum claustris ? Quid tuæ
familie luci cum istis tenebris ? Age Iuuenem amicissime ;
reuertere dum licet, ad pristina solatia ; frui concessis bo-
nis ; vttere sorte, & iuuentute tua. Sic ille vel tentator homi-
num, vel tentatoris interpres, atque administer. cuius ver-
bosæ suadellæ inuictò silentio, & signo Crucis impresso frō-
ti respondit Andreas. Quo responso, aut verius repulsa, de-
uictus ille, fusus, ac profligatus est.

Quid iam de assiduis eius precibus dicam ? quid de pro-
lixis vigilijs ? quid de frequentibus ieiunijs ? quid de reliquis
corporis afflictionibus ? quid de palam emendicata stipe,
publicis

publicis præsertim in vijs, in quibus ipse spectaculum antea dederat magnificentiæ suæ? ut verè Deo consecratum agnosceret Florentia florem illum, quem sibi mundi pompæ dolo malo subriperant. Neq; sibi solum, sed alijs quoque renatus ad meliorem vitam Andreas videbatur. Ex eadem Corsina familia Ioannes erat; qui cum inexplibili laboraret ingluvie, seu lupæ morbo, nullum efficacius remedium existimabat, quàm sese penitus voluptatibus ingurgitare. Andreas in consanguineo suo miseratus & animi calamitatem, & corporis: ei præscripsit, ut à perniciosis ludis abstineret, & diebus septem ieiunijs precibusque sanitatem exposceret à Deo, Dei que sanctissima Genitrice. Quæ sanè aptior multo fuit vtrique morbo medicina: siquidem contraria curari contrarijs, certissimum est medicæ artis effatum. Ita Ioannes, Andreæ consilijs adiutus, & meritis; & mente, & corpore incolumis euasit, admirante vniuersa Ciuitate. Vbi verò Sacerdotio fuit vir integerrimus initiandus, non ille solemnes quæsiuit pompas, & festiua conuiuia; sed vna illa contentus mensa, in qua Panis viuus apponitur, qui de Cælo descendit; in suburbano Cœnobio, cui nomen est à filuis, Diuinæ Trinitati sacrorum primitias obtulit. At vbi desiderati sunt hominum apparatus, non defuere cælestes. Incruentum enim libanti sacrificium Andreæ videndum in clara luce se præbuit Angelorum stipata choro maxima Virginum, Cæli Regina; eum que his est vocibus alloquuta: *Seruus meus es tu, quoniam elegi te; & in te gloriabor.* O gloriâ in terris raram, in Cælo spectabilem!

Longum hîc esset recensere multa, quæ viuens Miracula patrauit Andreas: restitutam Auenione Cæco vsuram oculorum, dum ille Parisiis Florentiam reuertens Patruum suum postea S. R. E. Cardinalem viseret: hydrope laboranti redditan

redditam sanitatem: euentura veraciter ab eo prædicta; ali-
aque complura. Vnum illud omittere non possum, quod
sub eius inaugurationem in Fesulanum Antistitem mirabili-
ter contigit. Extincto eius Urbis Episcopo, omnium ad quos
nouî Antistitis spectabat designatio, in vnum Andream Cor-
sinum conspirauere suffragia. Florentinum tunc ille Car-
melitanorum Cœnobium cum summa prudentiæ, ac san-
ctimoniæ fama moderabatur. Id ipse vbi per nuntium com-
perit, in remotissimum locum tacitè se recepit, vt delatum
fugeret munus. quare diu quæsitus, nusquam inuentus fuit.
Sed quando non tam humanitus creatus, quàm destinatus
diuinitus Episcopus Andreas erat: cum ad alium designan-
dum conuocatus fuisset cœtus; Ecce tibi puer trium anno-
rum ex improviso voce altissima exclamauit: *Elegit Deus An-
dream in Sacerdotem sibi: eum in Carthusiensi Monasterio preci-
bus vacantem reperietis.* Eodem tempore puer quoque visus
Andræ diuinam voluntatem significauit, qua verabatur im-
positum onus detrectare. Illud igitur cùm subterfugere non
posset, æqua mente suscepit: & quam patienter subiit, tam
sapienter administrauit. Miris in omnes, in se vnum seuerus,
catena ferrea se constringebat. Ieiunijs ipse addictissimus,
gregein suum pascebat non solum verbo veritatis, & exem-
plo virtutis, sed etiam pane liberaliter dispensato. Quam li-
beralitem, vt ostenderet sibi gratissimam, insigni Miraculo
cumulauit Deus. Cùm enim largiendo exhaustum aliquândo
esset quicquid erat panis in arca, iussi ab Andrea serui rursus
eam scrutari. quam relinquerant vacuam, panibus abundan-
tem admirabundi repererunt.

Sed admirabilior fortasse fuit, quem exponam, euen-
tus. Consueuerat Beatus Antistes hebdomadæ cuiusque
quinta feria Christi Domini sequutus humilitatem, egenis
aliquot

aliquot suis manibus pedes ablueret. eorum vnus infectos
gravi vlcere pedes proferre non audebat. id vbi cognouit
Andreas, addidit animum; eos alacriter tetigit, lauit, abster-
sit, & in cumulum beneficij, & in præmium tolerantia, sa-
nauit. Atque vt alia prætermittam, quæ Viri sanctitatem
non sine hominum admiratione restantur: vnum illud ante
obitum factum præclarissimum attingam; in quo quantum
iudicio, ac vitæ integritate floreret, palam omnibus fecit.
Christianæ Reipublicæ clauum ea tempestate VRBANVS
Quintus regebat: qui vt optimè nouerat Andreae virtutes,
ad componenda quædam in vrbe Bononiensi Ciuium dis-
sidia, illum sui Nuntij nomine summa cum potestate trans-
misit. Iuit ille Bononiam: audiuit partes: composuit dis-
ensiones: acerbissima odia extirpauit, amicissimam insecuit
pacem. vt vsurpare meritò potuerit Cæsareas illas voces,
Veni, vidi, vici. Vnde quis non intelligit, in Urbanorum ma-
nu Pontificum Andreae Corsini gloriam videri diuinitus col-
locatam? cùm ab Urbano Quinto meritorum ingentium
opportunitas illi fuerit oblata: ipsdem verò meritis ingens
gloria respondens ab Urbani Octauij benignitate supliciter
expectetur. Nimirum, & Urbium incolumitati prospicere,
& Orbis terrarum preces humaniter audire, vere Urbanum est.

Vitam denique sanctissimè traductam foelicissima
morte coronauit Andreas; quam ipse nocte Epiphaniam
subsequente obeundam, à Virgine sibi visa prædixit Nata-
li Christi Domini nocte post sacrum celebratum; alijsque
prædixit. quique pallidus antea squallidusq; videbatur, ex-
inde visus est præ lætitia roscio quodam rubore iuuenescere.
Vbi fortuna nox accessit, eadem Dei Mater ad eius animum
in Cœlum committandum (quod promiserat) redijt. Cùm-
que cubiculum vniuersum meridiana luce fulgeret; flos ille
B
virtu-

virtutum pulcherrimus ex Eremitarum terrarum, Virginali manu translatus est in Caelestem Paradisum: unde plurima mortalibus edidit suae felicitatis argumenta. Nam & eius corpus incorruptum, admirabilem iugiter fundit odorem, sanandis agnitionibus salutarem: adeo vel ipsum floris huiusce Cadaver odoratum est: & sepulchrum innumeris est illustre Miraculis: & patrocinium Patriae Florentiae fuit in insigni de Hostibus victoria luculentum.

Rem, ut gesta est, paucis perstringam. Eugenio Quarto Summo Pontifice Florentiae commorante, Philippus Maria Mediolanensis Dux per Nicolaum Piccininum strenuissimum Ducem, Florentinis Civibus atque ipsi Pontifici Bellum gravissimum indixit, atque intulit. Et iam devastatis circumiectis Florentiae Oppidis, ipsimet urbi, cum summa Pontificis, ac purpuratorum Patrum formidine, postrema calamitas imminerebat. In tam praesenti discrimine cum parum tutum subsidij humanis fidendum videretur, ad Divina confugiendum esse censuerunt. Quamobrem ad Carmelitano-rum Templum, ubi Beati Andreae sacra ossa quiescebant, magna populi religione concurrunt. Ibi adolescenti cuidam videndum se praebet Vir sanctus. iubet, ut ad Belli Praefectos suo nomine referat: si quinta die post sacram S. Ioanni Baptistae lucem cum Hoste conferant manus, Pontificios, & Florentinos milites victoriam de hostibus reportaturos. Pater ipse iubenti Andreae: sequuntur illi consilium. dicta die bellum gerunt, Hostem debellant. Quae tum gratiae, quae acclamationes, quae grati deuotique animi significationes erga Andream exhibitae! qui concursus ad Templum! quae sacrorum ossium veneratio! quae dona, quae promissa persoluta! Eugenius ipse Pontifex ob hoc tam insigne Miraculum tot alijs additum, cum in Beatorum numerum adscripsit.

Reliquum

Reliquum iam est, vt tu Beatissime Pater, quâ maxima post Deum polles auctoritate, debita virtutibus tantis præmia rependas: quem Cœlo donauit Deus, cum ules Tu quoque ueneratione terrarum. Nam quod olim à Paulo Secundo Summo Põtifice maximis precibus Florentina Respublica postulauit: quod annis consequentibus Christianissimi Gallix Reges Henricus Quartus, & Maria medicea, Magnus Etruriæ Dux Ferdinandus, Generalis Ordinis Carmelitani, & Nobilis Corsinorum Familia ab Octauo Clemente enixè poposcerunt: Id ipsum hoc tempore, quo summa in Terris Maiestas in Florentino Pontifice, in Vestra nimirum Sanctitate, refluuit; & Christianissimi Gallix Reges Tertiusdecimus Ludouicus, & Maria eius Mater, & Magnus Etruriæ Dux Ferdinandus Secundus, & eadem familiæ, tam Carmelitanæ sanctitatis, quàm Corsinæ nobilitatis, quæ nullis in hac re pepercit impensis; & Tua præsertim Patria Florentia precibus infinis expetit: Easque Tibi supplices tendit manus, à quibus exceptus olim fuisti, dum ad Mundi sacrosanctum Imperium nascereris.

Esto, Beatissime Pater, Patriæ tuæ Parens, filium eius, & Patronum Andream Cœli Ciuibus adnumerando: vt gloriari simul Florentia possit, & Andrea Corsino Sancto, & Vrbano Octauo Pontifice.

RESPONSIO
IOANNIS CIAMPOLI,
Secretarij Apostolici domestici
SANCTISSIMI D. N.
VRBANI OCTAVI.

YRANNORVM iniquitas publicæ falsi-
citatis oblita, potuit quidem aliquādo, post-
habitis virtutibus ad imperia natis, indignos
vocare successores ad regnum. At enim
nulla vnquam in Orbe terrarum vis tanta
dominabitur, quæ vitijs triumphantibus pa-
refaciat cælum eleemosynis venale, & armis pietatis expu-
gnabile.

Quare dum cælestes honores ab Interprete Diuinitatis
authoritate Apostolica petuntur B. Andrea Corlino Sacer-
dori Carmelitæ, & Fesulano Episcopo, ponderari omninò
debent suffragia sanctimonie, & explorari arbitrium Omni-
potentis.

Gratula-

Gratulatur quidem Sanctissimus Dominus Noster sacrum hoc postulanti Patriæ decus, trophæis omnibus anteferendum.

Eadem ætas, quæ nascētem aluit, & prosperata votorum felicitate Sanctum adoravit Philippum Nerium, nunc radiata diademata quæri gaudet B. Andreæ, cui constans tercentum ferè annorum Religio obtulit Ecclesiasticę laudis sacrificium.

Ob id iucunda prorsus ad Pontificias aures accidit oratio, quæ piam potentissimorū Principum, ac nobilium Familiarum petitionem declaravit.

Tales enim Beati Antistitis virtutes commemorate sunt, ut miracula, quæ habentur beneficia cœli in cōsortium Diuinę potestatis homines vocantis, existimentur in eo fuisse præmia meritorum hæreditatem Domini iure adoptionis aduentum.

Videntur planè nō temerè decerni posse obsequia mortalium Magno illi Sacerdoti, de cuius sanctitate se gloriatur ipsa Angelorum Regina pronunciauit.

Optandum autem præsertim est in tanta Italiæ tumultuantis sollicitudine, ut quem Vrbanus Quintus, Apostolicę legationis gloria decoratum in ciuitatem vnā dicitur misisse, ad cōcercenda prudentis charitatis officiis dissidia seditionum; eundem Vrbanus Octauus triumphalibus Sanctitatis ornamentis auctum aduocet in terras, ad bellorum incendia cœlestis concordia spiritū restringenda.

Verū quamuis iuratos testes auditos, & acta ritè confecta cognoscat Sanctissimus Dominus Noster, tamen in cœlesti negotio transigendo maiorem vim inesse intelligit in fidei lumine, & orationibus iustorum, quàm in consilijs prudentia, & iudicium, disceptacionibus.

Proinde

Proinde hortatur omnes, vt ieiunijs, eleemosynis, ac precibus euocent Pontificiæ menti radium Spiritus sancti patrefacientis arcana æternitatis. Ipse verò rogabit sententias Venerab. fratrum suorum S. R. E. Cardinalium; tum autem Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos audiet in Vrbe commorantes.

Fas enim est in declarandis cohæredibus Christi audiri suffragia terrarum, & cælestis impulsus Numinis expectari.

In hanc sententiam respondere me iussit Sanctissimus Dominus Noster elegantissimæ Orationi modò habitæ.

CRACOVIAE,
In Officina Typ: Matthiæ Andreouienſis,
Anno M DC. XXIX.

CRACOVIA
In Officina Typ: Martini Andreonici
Anno M DC. XXIX.

